

— Se nekaj lotov je na prodaj na Bliss Rd. v Euclidu. Če na lotom jako raste. Kdor želi podvojiti svoj denar, naj kupi te lote od L. Recherja. Urednišvo priporoča.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAPOČNINA:

Za Ameriko - \$3.00 | Za Cleveland po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 | Posamezna številka - 5c

4119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO. TELEPHONE 201. PRESBURY 128

EDWARD KALISH, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 83. Wed. July 18th, 1917.

Izrežite to in spravite.

Člen VIII.

Deset dni poizvedbe morate dokazati.

Vaša prošnja za izvetje ali oproščenje od vojaške službe mora biti vložena sedem dni po prejemu, ko je bilo vaše ime javno razglašeno ali ko ste dobili poziv po pošti. Potem ko ste vložili prošnjo za izvetje ali oproščenje od vojaške službe, imate deset dni časa, da dokazate, da ne vaši vzroki pravični in verjetni. Način, kako dokazate, da morate v resnici biti izveti od vojaške službe je jako priprost, toda natančen. Če sledite tem vrsticam, katere spodaj zapisujemo, tedaj boste svojo nalogo izvršno rešili:

1. Pojdite k krajevni odboru in vprašajte tam za listino, katero je treba izpolniti. Listin je več in najboljše je, da kadar vprašate za listino, da poveste, ali hočete izvetje ali oproščenje od vojaščine. (Exemption or discharge.)

2. Vprašajte krajevni odbor za afidavite, ki so potrebni, da predložite dokaz, zakaj naj vas oprostijo vojaščine. Če nimajo teh listin, vprašajte za pamflet v katerem so dotični formulirji.

3. Izpolnite te listine in vrnite jih tekom deset dni od onega časa, ko ste vložili prošnjo za oproščenje od vojaščine. Pazite, da ne prekoračite tega časa in ne zamudite potrebnega.

Pomnite:

1. Vi morate izpolniti te listine in dokazati, da morate biti izveti od vojaščine, in krajevni odbor nima nobene pravice vas izveti od vojaške službe, razven če ste vse tako naredili kakor se od vas zahteva.

2. Nobenega izgovora ne boste mogli uporabiti pred odborom, kajti noben izgovor ne velja, razven dokazi na podpisani listini. Premislite torej dobro, kaj pišete. Izgovor velja le tedaj, če odbor dvomi nad vašimi dokazi in zahteva nadaljnje dokaze, ker se mu prvi dokazi zdijo sumljivi. To se bo zgodilo le v omenjenem številu prošnji.

Člen IX. Kdaj se prošnje rešijo.

Vsaka prošnja za izvetje ali oproščenje od vojaške službe bo rešena tekom treh dni od krajevnega odbora, potem ko ste vložili dokaze za oproščenje.

Člen X. Certifikat za oproščenje.

Če je vaša prošnja uslišana dobite certifikat, ki pravi, da ste izveti ali oproščeni od službe.

Pomnite:

1. Ta certifikat se lahko prekliče vsak čas.
2. Če vam je certifikat izdan samo začasno ali pogojno, tedaj postane certifikat brez veljave, ko preteče določen čas, ali ko dani pogoji nič več ne obstoje.

3. Vi ste bili poklicani v vojaško službo, in kadar pogoji, pod katerimi je bilo dano oproščenje, minejo, tedaj vas lahko pokličejo vsak čas v službo.
4. Pomnite, da če je krajevni odbor dal oproščenje ali izvetje od vojaške službe, da vlada Zjed. držav lahko apelira vaš slučaj na okrajni odbor, in če vlada to stori, postane vaš certifikat nemudoma neveljaven. Kadar vlada apelira vaš slučaj pri okrajnem odboru, tedaj ste v istem položaju kot tedaj, ko ste bili prvič klicani v vojaško službo.

Člen X. Razne določbe.

Če vaša prošnja za izvetje ali oproščenje od vojaške službe ni uslišana, tedaj se vaše ime uradno zapiše v uradu krajevnega odbora in pošlje na urad okrajnega odbora. To znači, da se morate zglasiti za vojaško službo, kakor hitro vam naznanijo dan odhoda. Poleg tega pride vaše ime v časopisje razobešeno bo v uradu krajevnega odbora in pošlje se vam uradno naznanilo na naslov, kakoršnjega imate na registracijski karti.

Če ste vložili prošnjo za izvetje ali oproščenje od vojaške službe, pazite, če je bila vaša prošnja uslišana ali ne. Izvedeli boste takoj, če greste na sodnijo in pogledate tam uradni razglas.

Člen XII. O apelu na krajevni odbor.

Če krajevni odbor (Local board) odloči, da ste vi sposobni za vojno in da vaša prošnja za oprostitev ni veljavna, tedaj imate vi pravico pritožiti se in apelirati. To se pa mora zgoditi tekom desetih dni po prejemu, ko je bilo vaše ime razglašeno, da ste primorani služiti. Torej če se hočete pritožiti na okrajni odbor (District board) pomnite sledeče:

1. Pojdite k krajevni odboru (Local board) in zahtevajte listino št. 153 ali št. 154, na katero pišete priziv ali apel.

2. Vzemite tudi listino št. 151 in 152, katere listine rabite, da naznanite okrajnemu odboru (District board) o nameravani apelu.

3. Ko ste spolnili listino št. 153 in 154, vrnite jih krajevni odboru. (Local board)

4. Pošljite izpolnjene listine 151 in 152 okrajnemu odboru (District board).

5. To morate storiti tekom desetih dni od dneva, ko ste sprejeli naznanilo, da je vaše ime razglašeno in potrjeno.

Pomnite:

Vi se smete pritožiti samo radi končnega sklepa krajevnega odbora, da vas namreč ne izveti ali oprosti od vojaške službe, ne morete pa apelirati ali se pritožiti radi kakakega drugega povelja, ki ga izda krajevni odbor.

Člen XIII. Dokazite pritožbo.

Pet dni časa imate, ko dobi okrajni odbor (District board) vašo pritožbo ali apel, da vložite nadaljnje dokaze, zakaj bi morali biti izveti od vojaške službe. Toda vse vaše izjave in vaši dokazi morajo biti zaprišeni pred javnim notarjem.

Posebna opomba. V tem razlaganju dobite večkrat besedo: Krajevni odbor in okrajni odbor. To sta dva popolnoma različna odbora. Krajevni odbor se imenuje angleško "Local board". To je odbor prve instance, in ta se nahaja v Common Pleas sodniji v Clevelandu. Ta odbor vas pokliče na preiskavo, ta odbor zasliši vašo prvo pritožbo in prošnjo. Drugi odbor se pa imenuje "Okrajni Odbor" ali angleško "District board". Ta odbor posluje le v slučajih, kjer je krajevni odbor že storil svojo dolžnost in v slučaju pritožbe, če ste nezadovoljni z odločbo krajevnega odbora, se pritožite na okrajni odbor. Razlikujte torej "Krajevni odbor" in "Okrajni odbor". Prvemu se reče angleško "Local board", drugemu pa "District board".

Nova Rusija napram Slovencem in Slovanom sploh.

Po velikem, sprejemnem banketu, ki ga je priredil novi Rusiji do malega ves svet, po slavlju in številnih napitnic je prišlo na vrsto resno delo. Da, vsi smo pozdravili novo Rusijo, mi, ki živimo v svobodni republiki in vemo, kaj je to, pravtako kot oni doma, ki so se zmeraj "podaniki" in katerim še vedno vlada po "božji volji odbrano veličanstvo". Strepetala so v veselju naša srca, ko smo videli v duhu ogromno Rusijo prosto in svobodno — mogočno in trdno, odprto in pravično vsem.

Nova Rusija — kako velik in odločilen vpliv ima lahko na razvoj vseh slovanskih narodov in prav posebno nas Slovencev.

Nova Rusija — kako nevarna postane lahko sebi in vsem zlasti nam Slovencem.

Da, nova Rusija se razvija. In ne razvija se brez borb in težav. Počasen in poln burnih dogodkov je njen novi razvoj. Vlada so njeni stariši — njeno vojaštvo je v tem trenutku njeno sredstvo, pojmovanje svetovnega položaja njen abecednik, edinstvo vseh narodov v Rusiji njena garancija. Težka je naloga teh starišev — vso mogočo previdnost, ljubezen, strogost — je treba uporabljati, kakor že zahteva trenuten položaj.

Rusija je lahko rešiteljica svoja in vseh ostalih slovanskih narodov — še več — lahko reši ves svet izpod pretečega jarma, ki preti nam vsem iz Berlina. Velik je korak, ki ga je storila, še večja je njena naloga, ki jo čaka. Ali reši sebe in ves svet — ali pokoplje sebe in v prvi vrsti nas, ostale Slovence. Bodočnost šele pokaže, ali je bil korak, ki ga je storila Rusija, velik in dober, ali pa je bil slab in usodepoln.

Da, Rusija ima danes šele pogoje, da postane to, kar pričakujemo od nje — toda pogoji sami niso še delo. Dela, ogromnega, težkega, previdnega in smotnega je treba — in to veliko delo ni do zdaj niti še pričeto.

Delo mora imeti nekaj sistem; da se zgradi hiša, je treba arhitektov, ki napravijo načrte, je treba sredstev in materiala, je treba nekoga ki vodi in nekoga, ki dela.

In Rusija kaže, da ima danes preveč arhitektov. Načrte mora delati tisti, ki jih razume. V tem slučaju se ne gre za to, kje je večina in kje ni — delati mora taka dela tisti, ki zna, ki razume.

In za Rusijo je pred vsem potreba, da razume svetovni položaj. Težko je tistim, ki prepričujejo ljudstvo — lahko je tistim, ki podirajo. Žal, da je malo prvih in veliko drugih. Neveden človek ali masa je vedno v rokah tistega, ki več ve, več zna.

Lahko je delati z ljudmi, ki čitajo, jako težavno z ljudmi, katerih prepričanje je odvisno od tega, kar jim kdo pove. In ogromna masa ruskega naroda ne čita. To je prvo zlo. Drugo zlo so razni ekstremi — ljudje, ki hočejo uveljaviti to, kar lepo doni v teoriji, ampak kar se jako težavno izvede v praksi. Teh je jako veliko in njihovo maslo je geslo, ki ga pošilja v svet ruska vlada: brez aneksij in brez odškodnine.

Brez aneksij — kaj se to pravi? Če pomenja ta beseda čisto navadno krpo, navaden "flajšter" na stoletne rane zatiranih narodov, to pomenja potem, da moramo mi Slovenci lepo in mirno čakati svojo smrt v nemškem morju. Pomenja, da morajo poginiti Hrvatje v madjarskem morju — pomenja, da bo moral srbski narod gledati in čakati, da ga lepo požre vsenemški val. Pomenja sploh smrt slovanskim narodom balkanskim, ki prelivajo svojo kri za pogoje življenja in svobode. Pomenja, da so morja krvi bila zastoj prelita, da zastoj trohne milijone in trpe milijone — pomenja ponovitev starodavne fraze evropske diplomacije: status quo ante — vse naj ostane kot je bilo.

Aneksija — če katera država kaj izgubi, je tisti del nekdo anektiral, kajne. To je že aneksija.

Dodatek sicer pravi: svoboda vsem narodom. Dobro, toda svoboda je tako različna in pojmi tako široki, da ne pomenja sam na sebi ničesar. Če bo Nemčija delila postavim svobodo narodom, ne bodo nikdar svobodni. In Avstrija in madjarska razume to geslo tako, da lahko one delajo kar hočejo — to je svoboda.

Če hočemo, da pomenja svoboda nekaj, je treba, da jo kontrolira tak, ki je pred vsem pravičen. In ni ga menda človeka, ki bi si upal trditi, da je bila kdaj Nemčija pravična napram Poljakom, da je bila Avstrija pravična napram Slovincem ali da so bili Madjari pravični napram Slovakom, Srbom in Rumunom.

Brez aneksije ne pomenja rešitev vpraša-

nja, radi katerega se je začela svetovna vojna — ne pomenja sploh ničesar.

Drugo geslo: brez vojne odškodnine — je tudi jako široko. Po navadnih človeških pojmihi bi rekli tako, da naj plača, kdor je napravil komu kaj škode. Nemci so pogazili Srbijo, Belgijo in Poljsko, Italijani rušijo slovenske vasi — za to naj torej nikdo ne plača. Nemci pojdejo lepo domov — domovja jih čakajo tako, kot so jih pustili — kam naj gredo pa tisti, ki so izgubili vse? Ali naj gredo po krtinah?

Kdor je kaj razdal, je prevzel tudi odgovornost za to — in ta naj plača. Nismo za odškodnine, kot jih je diktiral Bismarck Francozom — smo pa zato, da popravi vsak vsaj materialno škodo, ker druge itak ne more.

Tako široka in nejasna gesla pričajo, da so pri zgradbah nove Rusije v večini slabi arhitekti.

Rusija je dosegla to, po čemur je stremela — odpravila je carizem. In prva njena naloga bi morala biti, da pomaga odpraviti svojim sosedom cesarje in kralje, da pripomore drugim narodom do pogojev, da bodo lahko svobodni. To je prva in najvišja naloga. Kakor hitro so pogoji, je postavljen fundament za pravico in prost razvoj vseh narodov — dokler ni teh pogojev, bodo narodi tlačeni in zatirani, kot so bili prej.

Človeka preseneti, če sliši iz Rusije glasove o miru brez aneksije in odškodnine, ko so milijoni sosednih narodov še vedno v jarmih cesarjev, kraljev, sužanov in carjev. To diši ali po nepoznanju položaja, po egoizmu ali po napačnih arhitektih.

Rusija lahko veliko pomaga pri demokratizaciji Evrope, če napove neizprosno boj vsem carstvom in kraljestvom, kolikor jih je. To bi bila naloga, vredna velike nove Rusije.

Ali je izprememba v Rusiji vredna navdušenja in zdravice, vredna pozdravov vseh zatiranih in svobodnih narodov, pokaže šele prihodnost.

Pred vsem je potreba, da ostane Rusija cela, kot je bila. Po vzgledu naših držav naj bi se delila — vsakemu narodu naj bi dala avtonomijo — toda deliti se ne sme. Če se Rusija raztrga na ducat ali več malih držav — potem je bil prevrat slab. Majhna država — majhne sile, majhna sredstva. Vzglédov imamo dovolj v srednji Ameriki, kjer ne morejo ne naprej ne nazaj. Pogledajte na drugi strani naše države — ali če hočete, pogledjte združeno Nemčijo, kaj premore.

Če razpade Rusija na več držav, je odprt jezik za Nemce proti vzhodu. Malo državo velika kaj hitro pozablje. Podjarmi jo najprej gospodarsko — in za tem pride drugo. Majhna država nima obstanka in prav posebno še danes ne, ko živimo v dobi izvršnih komunikacij, ko stopa človeštvo vedno v večje in ožje svetovno bratstvo. Vsaka majhna država živi pod protekcijo te ali one velike države.

Razpad Rusije bi pomenil ojačanje Nemštva. Nemčija bi bila potem edina sila na evropski celini, največja in najmočnejša, ki bi diktirala vsem. Nemški vpliv bi rasel kot gobe po dežju. In to v prvi vrsti na škodo Slovanov, ki smo Nemcem najbolj napoti. Ne — če se v Rusiji dogodi to, potem je bil njen prevrat njena nesreča.

Drugi pogoj je, da ostane združena Rusija v neizprosno boju napram centralnim državam. Prostost, ki jo ima sama, mora pomagati dobiti tudi drugim. Skandal bi bil za rusko republiko, če bi sklepala mir s cesarji in kralji, dvakratni škandal, če bi zapustila svoje brate pod nemškimi, avstrijskimi in madjarskim jarmom, da bi še nadalje krvaveli in trpeli za — druge.

Čas je jako resen in odločilen lahko za vse čase za Rusijo in druge Slovane. Napak se ne popravlja tako lahko in tudi ne vselej. Svoboda je podobna ognju, ki je jako koristen, če je pod spretnim nadzorstvom, je podobna gazolinu, ki goni stroje — a postane lahko smrtonosen, če pride v nepravne, nestrne roke.

S strahom v srcu in trepetom v duši zasledujemo gibanje na Ruskem. Prepričani smo, da je v njenih rokah odrešenje svoje in naše. Ona sama in z njo mi vsi smo na razpotju; ali gremo v dan, ki nam ga je obetalo toliko pesnikov, ali pa gremo v večno noč — brez razvoja, brez dneva, brez vsega. Ona črta pota bodočnosti sebi in nam — blagoslovljali bomo trenutek njene preporoda, če postane to, kar upamo in pričakujemo, preklinjali bomo njen korak v svobodo, če zaigra sebe in nas.

"ČAS"

pot, in ta je, da se obrnete na predsednika s prošnjo. Priziv na predsednika lahko storite tekom sedmih dni, potem, ko ste dobili naznanilo, da vaša prošnja ni bila uslišana. Ta poziv lahko naredite na sledeči način:

1. Vprašajte v uradu okrajnega odbora za listino št. 162.

2. Izpolnite to listino in jo vrnite izpolnjeno okrajnemu odboru.

3. Storitve to nemudoma in nikakor kasneje kot 7 dni po prejemu, ko ste dobili naznanilo, da je bila vaša prošnja zavrnjena.

Člen XIX. Kako se vam bo naznanila vojaška dolžnost.

Kakor hitro je vsa stvar končana, torej poklic, zdravniška preiskava, priziv in prošnje, tedaj vam bo generalni adjutant vaše države naznanil, da ste bili izbrani za vojaško službo. Krajevni odbor bo povzročil, da pride vaše ime javno razobešeno na javnem prostoru, objednem pa dobi časopisje imenik vseh oseb, ki so bile izbrane za vojaško službo.

Člen XX. Čas odhoda.

Toda s tem, da dobite od generalnega adjutanta naznanilo, da ste bili izbrani za vojaško službo, pa še ni rečeno, da morate iti. Odhod se vrši pozneje, kakor hitro bo vlada pripravljena, da vas sprejme.

Rojakom še enkrat povdarjamo, da to izrežete in shranite. Preberite večkrat. Pomnite predvsem, da sedaj, ko pridejo ven prve številke, kdo je izbran, da to ne pomeni, da bo v resnici služil. O vsaki posamezni osebi, ki je izbrana v Washingtonu, oziroma katere številka je bila potočena, se bo obravnavalo posamezno, kakor je bilo zapisano v teh vrsticah. Klic za vojaško službo ne pride preje kot v sredini meseca septembra.

Nemški klerikalci.

Klerikalna stranka v nemškem državnem zboru je bila dolgo časa združena s konservativno stranko in je podpirala nemško vlado pri vseh njenih korakih glede vojne. Toda ta stranka je sedaj v revoluciji napram vladi. (Vodja te stranke dr. Erzberger je javno zagrozil, da se bodo klerikalci zvezali s socialisti, če nemška vlada ne odneha od svojih pangermanskih idej in stremeljenj. Zahteval je, da se Nemčija odpove politiki, ki zahteva aneksije in je grenko kritikal način bojevanja s submarini, od katerih pričakuje pruska vojaška stranka svojo največjo zmago. Tu imamo dokaz da so se najbolj verni pristaši nemškega kajzerja začeli puniti.)

(Moč klerikalne stranke v Nemčiji se nahaja v južnih delih Nemčije, na Bavarskem, v Badnu in Wuerttembergu. Te države so neprestano zle na Prusijo z nevoščljivim pogledom, kajti Prusija je hotela biti vedno prva in odločevati usodo drugih nemških držav. Posebno Bavarci in Wuerttenberžani so vselej postrani gledali pruskega kralja, katerega so smatrali za usiljenca, in v omenjenih državah si vedno dobili več simpatij do Habsburgovcev kot do Hohenzollercev, kajti Habsburgovci so bili vsaj po jeziku, če ne po prepričanju katoliški. In če so se prebivalci teh južnih nemških dežel po svojem zastopniku v nemškem državnem zboru uprli pangermanizmu pruskim junkejev, tedaj preti slaba usoda kajzerju. Kajti tudi Avstro-Ogrska je do smrti izmučena od vojne.)

Iz Švice prihajajo brzogovorniki na tretji strani.

Mali pogovori o električni luči.

Vsako sobo ali celo hišo naenkrat lahko razsvetlite z enim samim pritiskom na električni gumb. Pohajča ali drobnarja lahko vidite na hodniku ako ga razsvetlite z lučjo. Pomislite kako je to lahko in kako vas ubrani pred nadlegovalci po noči.

THE ILLUMINATING COMPANY
ILLUMINATING BLDG. PUBLIC SQUARE

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN
POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovanskih tiskarn v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA
PRVA SLOVENSKA UNIJSKA
TISKARNA
6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

kat, ki vas oprosta od vojaške službe. Če pa vaša prošnja ni uslišana, tedaj vam bo distriktni urad naznanil po pošti.

Pred vsem pa pomnite, da je klican vsakdo v vojaško službo, in če dobite certifikat, da ste oproščeni, s tem še ni rečeno, da ste oproščeni za vedno ampak samo toliko časa, dokler je dotični certifikat veljaven in dokler opravljate tako delo, radi katerega ste dobili oproščenje. In okrajni ali distriktni odbor ima pravico preklicati dotični certifikat nemudoma in takoj, kadar uvidi, da ni več ovir, zakaj ne bi služili vojakom.

Člen XVIII. Priziv na predsednika.

Če tudi distriktni ali okrajni odbor ni ugodil vaši prošnji, da vas izvezamo od vojaške službe, tedaj vam preostaja še ena

Člen XIV. Odločbe pritožb. Kakor hitro dobi okrajni odbor vašo pritožbo v roke, jo mora odločiti tekom 5 dni in vam naznaniti po pošti, ali je vaša prošnja uslišana ali ne.

Člen XV. Oproščenje radi dela.

Samo okrajni ali distriktni odbor je opravičen sprejemati prošnje za oproščenje od vojaške službe, če vi zahtevate oproščenje na podlagi tega, da delate v taki tovarni, kjer se izdelujejo potrebščine za Zjed. države ali pa na farmi, kjer so delavci neobhodno potrebni. Taka prošnja se mora vložiti pet dni po prejemu, ko ste dobili naznanilo, da je vaše ime postavljeno v zapisnik, da ste poklicani v vojaško službo.

Če hočete vložiti tako prošnjo, zahtevajte v uradu okrajnega odbora listino št. 161 ali 161 A. Izpolnite dotično listino

Člen XVI. Dokazi za oproščenje.

Kdorkoli vložijo prošnjo za oproščenje od vojaške službe na podlagi industrijskih in farmarskih potreb, mora svoje dokaze zapriseči, predno jih predloži okrajnemu ali distriktnemu odboru. Ti dokazi morajo biti prinešeni v urad okrajnega odbora tekom petih dni po prejemu, ko ste vložili prošnjo za oproščenje.

Člen XVII. Odločitev okrajnega odbora.

Pet dni po prejemu, ko ste v prinesli dokaze v urad distriktnega ali okrajnega odbora, mora ta odbor rešiti vašo prošnjo. Če odbor odloči vašo prošnjo na ta način, da jo reši ugodno v vaš prid, tedaj dobite certifi-

Hiše naprodaj.

ke — in skoro vse dunajske brzojake gredo preko Švice — ki naznanjajo, da se baje nova avstrijska cesarica Cita z vso močjo trudi, da bi Avstrijo odtrgala od zveze z Nemčijo. Avstrijska cesarica Cita ni Nemka, ampak francosko-burbonske krvi in portugalsko-braganske. Torej ji je že nekako v krvi, da ne more trpeti nadvlade pruskih Hohenzollerncev. Poleg tega se pa govori o tej ženski, da je strahno pobožna, kar zopet ugaja nemškemu klerikalizmu, in papež v Rimu se je izjavil, da ne bo imel ničesar opraviti z nemškim kaiserjem ali avstrijskim cesarjem, dokler ne prenehajo z razbojniško submarinsko kampanjo. Iz tega se sklepa, da se Cita boji papeža, oziroma želi ugoditi njegovim željam, in nadalje da je stopila v skrivne dogovore z voditelji nemške klerikalne stranke, da jih pridobi za pritisk na kaiserja.

Pomniti je treba, da ima papež v južni Nemčiji in Avstriji velik upliv. Bismarck se je tega že enkrat naučil v svojo precejšno škodo. Seveda, papež se ne sme ganiti preveč, ker če bi se vmešal v avstrijske razmere, bi mu zamerila laška vlada, in poleg tega je treba pomniti, da je papež blagoslovil laške zastave in topove, ko so odhajali na vojno. Toda gotov upliv ima, in o tem uplivu vedo tudi Habsburgovci, ki so se o njem že mnogokrat prepričali. In zdi se, da postaja ta upliv večji, čim dalje traja vojna. Prusija je dominirala svoje zavezničke radi svoje vojaške premoči in sistema v organizaciji, toda sčasoma tudi to odpade. Skazalo se bo, ali imajo klerikalci ali pruski junkerji več moči med narodom, da povzročijo coup d'état in porazijo kaiserja.

Koalicija nemških klerikalcev in socialistov je skupina, katere se mora tudi kaiser ustrašiti s svojo armado. Glavni zagovornik kaiserja je nemški kancelar von Bethmann-Hollweg, ki je tudi najhujši zagovornik nadaljevanja vojne. Kancelar je odgovoren samo kaiserju, in nemški državni zbor ga ne more odstaviti od službe. To mora storiti kaiser. In kaiser je to storil, ko je videl, da mu prelihta kri sili v goštanec, da je narod po vseh koncih nemške države pripravljen raje žrtvovati kaiserja, nekoliko časti in slave ter pruske junkerje, kot pa sam sebe popolnoma iztrebiti iz te zemlje.

Listnica uredništva.

J. B. Whitehall, Mich. Vi se morate javiti v vašem mestu pri pristojni oblasti in povedati, da ste se preselili iz Clevelanda. V tamošnjem uradu vam dajo nadaljna pojasnila. Akoimate številke na registracijski karti, nima to ničesar v sebi, kajti mnogo tisoč kart nima številke. Dotične številke, ki so na kartah, itakne bodo dvignjene, ampak druge, posebne številke, in postava zahteva od vas, da si ogledate to številko v uradu, kjer je razobešena. Sicer pa dobite v listu dovolj pojasnila o tem. Ne pozabite se ogledati pri pristojni oblasti v mestu, kjer ste sedaj. Pozdrav.

Delo dobi Slovenka v uradu zdravniške, znati mora angleško. Vprašajte pri Dr. Garber, 6204 St. Clair ave. (85)

Pozor Slovenci!

Naznanjam, da imam naprodaj vsakovrstne hiše, najbolj pripravne za naše judi od \$2400 naprej, za eno ali več družin. Rojakom se priporočam za dobro in pošteno postrežbo, ker jim lahko takoj postrežem, ker opravljam tudi notarska dela. Naznanjam, da g. Kraljevič nisem več v nobeni zvezi.

Josip Travnikar,
378 E. 45th St. (85)
Tel Wood, 522 R.

Delo dobi Slovenka za splošna hišna dela. Dobra plača. Dr. Garber, 6204 St. Clair ave. (85)

Dobro službo dobi ženska za hišna dela. Ni pranja, dobra plača. Zglasite se na 513 East 132nd St. (84)

Hiše naprodaj.

Naprodaj je pet hiš na Norwood Rd. sedem na Addison Rd. štiri na 66. cesti, šest na St. Clair ave. s prodajalnami, pet 74. cesti. Restaurant, candy store, mesnica, grocerije, jako poceni. Vprašajte pri J. Lušin, 1065 E. 66th St. Tel. Princeton 1167 R. (89)

POLETNE NEPRILIKE

Poletne neprilike v odvajalnih organih imajo razne vzroke, in prikazuje se v mali meprebavnosti do jako hudih boleznih. Vselej je potrebno izprazniti odvajalne organe. Trinerjevo ameriško vino je najboljšo zdravilo za te bolezni. To zdravilo očisti te organe brez oslajenja. Je tudi jako zanesljivo za glavobol, nervoznost, splošno slabost, itd. Cena \$1.00. Po lekarnah. Na Trinerjevo liniment se lahko vedno zanesete pri poškodbah, vnetju, revmatizmu in nevralgiji. Mr. Jos. Lihan nam je pisal iz Muskegon Heights, Mich. 1. julija sledeče: Imel sem vnetja pleča in nisem mogel dvigniti roke. Ko so druga zdravila zgrešila svoj cilj, sem kupil Trinerjevo liniment, in v treh dneh sem čutil veliko olajšanje. V enem tednu je bolečina zgine. Cena 25 in 50 c v lekarnah in 35 in 60 c po pošti. Jos. Triner, kemist, 1333-39 Ashland ave. Chicago, Ill.

Ujetniki v Rusiji pozor!

Prošeni so slovenski ujetniki v Rusiji, če kateri ve za mojega brata Rudolfa in Alojza Majzelja, doma sta iz Metlike na Belokranjskem. Pred letom in pol e prišlo na občino Metlike, da je moj brat Rudolf Majzelj v bolnišnici v Moskvi, Alojz Majzelj pa nekje v Sibiriji. Velikokrat sem jima že pisala, pa ne dobim nobenega odgovora ali je resnica ali ne. Ker je veliko Slovencev in tudi Metličanov v ujetništvu, prosim rojake, če ve kateri kaj o mojih bratih, da mi naznani, za kar mu bom jako hvaležna. Če pa sama bereta te vrstice, naj se nemudoma oglasita pri svoji sestri Paulini Lettner, 3017 20th St. San Francisco, Cal. U. S. A.

Precej dobro ohranjen motor cycle iz leta 1916 se proda. Pozve se na 5615 Carry ave.

IZLET

izven mesta priredi dr. Lunder-Adamič v nedeljo, 22. julija na prostorihi sobrata J. Jančiča v West Parku, blizu Brodnika Izlet obeta biti vsestransko zabaven in zanimiv. Vsakdo bo imel feo priliko ogledati si maselbino ondotnih slovenskih famnarjev ter pregledati uspeh njih priidnih rok. Društvo je najelo "special" kane, ki bodejo vozile naravnost brez presedanja na določeno mesto. Kare odidejo iz St. Clair in 55. ceste točno ob 1. uri popoldne in sprejmejo izletnike spotoma se na 40. ulici. Vsak naj bo točno na mestni. Vožnja za tja in nazaj velja 20c Kogar veseli izlet v naravo, je prošn da si preskrbi vožnji listek vsaj do četrtka zvečer, da ve društvo nabaviti zadostno število kar. Vožnji listki so naprodaj pri Alojzu Turk, 6010 Bonna ave. Frank Kovačič, 6303 Carl ave. Anton Jankovič, 1166 E. 61 St. Ant. Lovšin, 6128 St. Clair ave.

Odbor.

Sokolci in Sokolice.

Telovadnega društva Jugoslovanski Sokol, pozor! Radi odhoda naših bratov na bojišče ter več družih opravil, ki nas veže s tem dejstvom, sklicujemo izvanredno sejo na petek, 20. julija v navadnih prostorih.

M. Lah, starosta

M. Mramor, načelnik

(84)

Pozor za piknik!

Dr. Ribnica, št. 12, SDŽ priredi v nedeljo, 22. julija izlet na L. Petkovskove farme. Vozovi bodejo čakali na E. 62. cesti ob 10. uri jutraj in ob 1. uri popoldne. Na izletu se bo igral tudi baseball. Za zabavo in okrepčila bode preskrbel odbor. (84)

Sobese odda v najem za enega ali dva fanta. 1171 E. 58 St.

Vi hočete zdravo, veselo dete

Ker niste dovolj srečni, da bi dočili svoje dete, potem se ne boste zmotili ako mu dajate

Eagle Brand Condensed Milk

THE ORIGINAL

To čisto in redilno mleko je v rabi uspešno skozi 60 let.

Iskralite to opico in polijite na: Borden's Condensed Milk Co. New York City, N. Y.

In posodi boste brezplačno navodila v slovenskem jeziku, ki povedo kako se rabi.

C. A.

NAZNANILO.

Tužnim in žalostnim srcem naznanjamo vest prijateljem in znanecem širno Amerike, da je umrl naš stric John Modic, v starosti 44 let v mestni bolnišnici. Doma je bil iz Topola, občina Bloke, politični okraj Logatec. Po dolgi in mučni bolezni je zaspal v Gospodu 15. julija ob 11. zvečer. Večni mir in pokoj njegovi duši, žalujoči

Valentin Zbačnik,
Marjeta Sadar,
Marija Sadar.

OBVESTILO.

Obveščam članice dr. Slovenske Sokolice in Srca Marije (staro), da sem se preselila iz 1177 Norwood Rd. na 6615 Bonna ave. Fannie Trbežnik, tajnica, 6615 Bonna ave. (84)

NAZNANILO.

Naznanjam cenjenim se tram dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ, da sem prevzela tajniški posel. V vseh društvenih zadevah naj se sestre od slej naprej obračajo na spodaj podpisano. Katera sestra še ni plačala asesmenta za julij, ima priliko plačati do 25. v mesecu. Odslej naprej se ne bo za nobeno več zalagalo iz dr. blaginje. Slučaj se lahko pripeti, da katera dolguje za tri mesece, zdi se ji preveč plačati in raje pusti društvo. Pri tem pa trpi društvena blagajna. Sestre, plačujte redno vsak mesec, pa bo za vas kakor za društvo in jednoto najboljše. Nihče ne ve kdaj in kje ga čaka nesreča. Ne pozabite, da je plačevanje asesmenta vsak prvi četrtek v mesecu v Jos Birkovi dvorani ter vsak dan na domu tajnice do 25. v mesecu.

Pozdrav vsem!

Fannie Trbežnik, tajnica

6615 Bonna ave. (85)

Naprodaj je grocerijska trgovina, jako poceni. Proda se radi bolezni. Krasna prilika za Slovence. 6904 St. Clair ave. Tel. Princeton 1167 R. (85)

Soba brez pohištva se odda v najem. 1152 E. 61st St. (84)

NAZNANILO.

Podpisani s tem naznanjam občinstvu, da imam dovoljenje za izdelovanje zdravil za razne bolezni, od katerih zdravil se mora vsebina postavno naznačiti na labelu, da se garantira, da je pravilno zdravilo.

S svojo iznajdbo sem vsakomur pripravljen postreči s sledečimi zdravili: za zlatenico, žledolne bolezni, vsake vrste revmatizma ter razne zastarane bolezni.

Se rojakom toplo priporočam za zdravila v navedenih slučajih.

Frank Starc,

1408 E. 34th St. Cleveland, O. I J. Starc, the undersigned, do hereby guarantee that the drugs listed here in Starks Stomach Cure are not adulterated or misbranded within the meaning of the Federal Food and Drugs Act of June 30th, 1906, as amended.

Frank Starc

3407 St. Clair ave. (83)

Naprodaj je zidana hiša s prodajalno in 5 sob in kopališče zgoraj. 13805 Waterloo Rd. Fr. Bacon. Vprašajte istotam (84)

Rojakom v naznanilo.

Društvo Zavedni Slovenci, št. 158 SNPJ v Nottingham priredi 22. julija veselico na prostem pri Jos. Kastelcu, v Euclid, O. kamor vabi vse prijatelje društva ter vsa društva iz Clevelanda in okolice, da nas posetijo na ta dan v kolikor mogoče velikem številu ter s tem pripomorejo do večje zabave. Na razpolago bo vsega v obilici. Odbor. (83)

Hiše naprodaj.

za eno ali več družin na Norwood Rd., na Carl ave., na Bonna ave., na Addison Rd. na St. Clair ave. za trgovine. Dajle na 66. do 74. ceste. Naprodaj so grocerije, mesnice, slaščičarne, restoranti. Rojaki, zaupno se obrnite na mene, ker vam hočem pošteno postreči. Mnogo hiš na prodaj tudi v Collinwoodu. J. Krall, 961 Addison Rd. Telefon Princeton 1166 K. (87)

POZOR!

Rojaki v Rusiji, rad bi zvedel, za brata Franca Jankovič in bratranca Franca Placar, oba iz Preloži pri Sežani na Primorskem. Služila sta pri 97. polku in sedaj sta v ruskem ujetništvu. Cenjene rojake v Rusiji prosim, da pozvedo za njih naslove, ako pa sama citata te vrstice, naj se mi nemudoma javita, ker jima hočem po močeh pomagati. A. Jankovič, 1166 E. 61st St. Cleveland, O. U. S. A. (84)

Grocerija naprodaj v sredini slovenske naselbine. Dobro ido ča trgovina. Vprašajte v uredništvu. (84)

COLLINWOOD!

V Collinwoodu jako napreduje slovenska naselbina in se množi danzadnevom. Tako smo se tudi mi priključili tej naselbini z našo suho robo (Dry cleaning) In rojaki v Collinwoodu bodejo imeli sedaj lepo priliko, ker znana jim je naša hitra postrežba in garantirano delo, s katerim čistimo, likamo in popravljamo vaše obleke.

Zapomnite si, da kadar nam ali našim zastopnikom izročite svojo obleko, ste popolnoma brez skrbi, da bode dovršena ob pravem času in v vašo največjo zadovoljnost.

The Frank's Dry Cleaning Co.

Podružnica na:

15513 Waterloo Rd.

Glavni urad in tovarna:

1361 E. 55th St. (91)

Hiša naprodaj za dve družini, ima 12 sob, dvoje kopališč. Jako poceni. Vprašajte nemudoma na 5920 Prosser ave. (84)

VABILO V DRUŠTVO!

Kranjsko Katoliško Podporno društvo "Presv. Srca Jezusa" je na svoji redni seji dne 13. maja 1917 sklenilo, da za prihodnje tri mesece, t. j. junij, julij in avgust odpravi vse vstopninske stroške za kandidata med 16 in 35. letom. Cenjenim rojakom, ki niso še v nobenem društvu, ali ki žele vstopiti še v eno društvo, se torej nudi lepa prilika, da z majhnimi stroški lahko vstopijo v naše društvo.

Dr. Srca Jezusa, ustanovljeno 19. avgusta 1899, je danes največje samostojno društvo v Clevelandu. Steje nad 300 članov in ima blizu \$8000 gotovine, in zlasti v zadnjih dveh letih je jako napredovalo.

Član plača \$1.00 mesečno in je zavarovan za \$300 in v slučaju bolezni dobi \$600 na teden bolniške podpore. Oženjeni člani pa lahko zavarujejo tudi svoje žene za \$150 usmrtnine, ako plačajo še 25c na mesec zraven svojega asesmenta.

Seje se vrše vsako Knausovi deljopoldne v Knausovi dvorani. Natančnejše podatke lahko vsak dobi pri predsedniku: John Levstku, 1121 E. 66th St. ali pa pri I. tajniku: Frank Zupančič, 1362 E. 36th St. ter pri vsakem društvenem članu. Rojaki, ne odlašajte, sedaj je prilika. Zglasite se tri dni pred sejo pri društvenem zdravniku dr. J. M. Seliskarju, da vas preišče. (Wed. Aug. 25)

Odbor.

POZOR!

Kupite hišo od poštenega moža. Hiše zidane in lesene. Loti in farme, sploh vse, kar hočete. Če hočete kupiti ali prodati, oglasite se pri nas, bode pošteno postreženi. 1065 E. 66th St. Tel. Princeton 1167 R. (89)

POHIŠTVO NA PRODAJ.

Radi smrti moje žene sem primoran prodati še skoraj novo pohištvo po jako zmernih cenah. Če želi kateri kupiti vse skupaj, naj se nemudoma oglaš, ker če ne bom razprodal na drobno. Vprašajte pri Fr. Grandovec, 5348 Spencer ave. (84)

FRANK WAHČIČ,

Slovenska Modna Trgovina

746 E. 152nd STREET
COLLINWOOD, OHIO

Bell Rosedale 2377 W. Cuy. Central 6678 R. Plin in kisik. Uradne ure od 9—12 in 1—5 ure. Ponedeljek, četrtek in soboto zvečer od 6—8. ure. DR. F. L. KENNEDY, zobozdravnik. Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se slovensko in nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio. (x49)

National Drug Store
Slovenska lekarna.

vogal St. Clair ave. in 61. ceste. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (49)

Naprodaj je grocerija in mesnica, jako poceni. Lastnik se prime drugega posla. Telefon Central 4590 R. (83)

KJE JE

Stefan Ožbolt, doma iz Volčje Drage pri Gorici. Bil je vjet od Rusov pred dvema letoma. Njegov brat bi rad pozvedel zanj. Alojzij Ožbolt, 6119 St. Clair ave. Cleveland, Ohio. U. S. A. (83)

HIŠE NAPRODAJ

5 sob za 1 družino na 68. cesti. Hiša je v dobrem stanju, podstrežje veliko se napravijo lahko še tri sobe. Lot je velik, cena tej hiši je samo \$3100, ako imate \$1000 drugo vam jaz preskrbim.

Hiša za 3 družine na 66. cesti. Velik lot, ako imate \$1500 lahko kupite. Za pojasnila vprašajte pri Jon Zulich, 1261 Norwood Rd. Tel. Princeton 1506 W. (84)

ROJAKI V RUSIJI.

kje se nahaja moj brat Anton Juha, doma iz Iga pri Ljubljani. Ujet je bil v Premyslu leta 1915. Prosim rojake na Ruskem, da pozvedo za njega, ali če sam bere, da se takoj zglati njegovi sestri Ana Stojc 1721 E. 29th St. Lorain, Ohio. U. S. A. (84)

KJE JE

maj brat Franc Oven, doma iz Smartnopod Smreko pri Ljubljani. Pred dvema letoma in pol je bil ujet od Rusov. Služil je pri 17. pešpolku. Rojaki v Rusiji so prijazno prošni, da pozvedo za njega. Njegova sestra Fannie Oven, omožena Majer, 6712 Edna ave. Cleveland, Ohio; U. S. A. (85)

V RUSIJI.

se nahaja rojak Fr. Rebol, doma iz Predoslje. Kdo rojakove za njegov naslov v Rusiji, je prošn, da nemudoma naznani na Anton Sajevic, 1125 E. 60th Cleveland, O., U. S. A. (83)

McNutt & McCall Co.

Veliki loti, nizke cene na

Bliss Rd. & St. Clair nasel-

bini. Jako široke ceste. Tak

po cestah. Električna luč,

vodovod, fina drevesa. Blizu

novih tovarov.

OGLASITE SE PRI

LOUIS RECHER, Euclid, Ohio,
Wood 721 R

ALI PRI

DAN GARAPIČ, Bliss Road,
Wood 719 W

Imenik
Sloven-
skih
trgovcevKi imajo opeke
S. N. Doma v zalogi

1. Belaj & Močnik, 6205 St. Clair ave. moška oprava.
2. John Gornik, 6105 St. Clair ave. moška oprava.
3. Frank Gornik, 6113 St. Clair moška oprava, čevlji.
4. Beno B. Leustig, 6424 St. Clair ave. modna trgovina.
5. Josip Žokalj, 6408 St. Clair ave. moška oprava.
6. Frank Butala, 6410 St. Clair ave. trgovina z obuvali.
7. Anton Kaušek, 6204 St. Clair ave. modna trgovina.
8. Avgust Kaušek, 6208 St. Clair ave. moška trgovina.
9. Tomšič & Stampfel, 6129 St. Clair modna trgovina.
10. Anton Anžlovar, 6111 St. Clair ave. modna trgovina.
11. Anton Logar, 3837 St. Clair ave. modna trgovina.
12. Geo Mlachak, 4316 St. Clair ave. modna trgovina.
13. Mike Marešič, 4322 St. Clair ave. moška oprava.
14. Frank Poje, 4015 St. Clair ave. moška oprava.

Imenik slovenskih trgovcev, ki se pečajo z opekami Narodnega Doma se je skrčil na 14 slovenskih trgovin, ki dajejo še opeke mesto družih znamk. Hvala tem trgovcem, ki so ostali pri tem, da podpirajo narodno podjetje, da se dajejo opeke Doma. Vsak delničar in somišljenik pa naj gleda nato, da se te rojake podpira kar največ mogoče.

Izdelovatelja smodk pod imenom SND sta:

JOHN BRESKVAR, 3528 St. Clair ave.

MARY PRAVST, 1028 E. 70th, Street.

Priporoča se našim kadilcem cigar, da v vsakem saloonu zahtevajo te cigare, ki dajejo dobiček S. N. D.

DIREKTORIJ S. N. DOMA.

Nič sitnosti tukaj

Nič trpljenja v aduhli kuhinji, če imate "New Perfection". Nič premoga, dre nič dima ali pepela. Samo čista gorkota brez duha, ki gre kamor spada — v kuhinjo.

Oglejte na plinovni rezervoar—Počehnot New Perfection.

Rabite z uspehom Rayolight petrolej.

CENE.			
TRUE FLAMENI ST. 33		STIRJE FLAMENI ST. 34	
Peč	\$13.50	Peč	\$17.25
Peč s kabinomom	\$18.00	Peč s kabinomom	\$23.00
Peč s kabinomom in stroho	\$21.75	Peč s kabinomom in stroho	\$26.75

THE STANDARD OIL COMPANY

(An Ohio Corporation)

NEW PERFECTION
OIL COOK STOVE

C&B DAILY BETWEEN CLEVELAND & BUFFALO

3 — MAGNIFICENT STEAMERS — 3

The Great Ship "SEABREE" — "CITY OF ERIE" — "CITY OF BUFFALO"

CLEVELAND — Daily, May 1st to Nov. 15th — BUFFALO

Leave CLEVELAND 8:30 P. M. Central 1:30 P. M. Leave BUFFALO 8:30 P. M. Arrive BUFFALO 8:30 A. M. Standard Time Active CLEVELAND 8:30 A. M.

Connections at Buffalo for Niagara Falls and all Eastern and Canadian points. Railroad tickets reading between Cleveland and Buffalo are good for transportation on our steamers. Ask your ticket agent for tickets via C. & B. Line. Few Tourist Automobile Rates — \$5.00 Round Trip, with 3 days return limit, for cars not exceeding 120 lb. wheel base.

Beautifully colored sectional picture chart of the Great Ship "SEABREE" sent on receipt of five cents. Also ask for our 5-page pictorial and descriptive booklet free.

The Cleveland & Buffalo Transit Company Cleveland, Ohio

The Great Ship "SEABREE" — the largest and most easily managed steamer in the world, carrying capacity, 11,000 passengers.

FARE \$3.50

Zločini Germanov

(Crimes of Germany)

Uradno izvestje francoske, belgijske in ameriške komisije o živinskih delih nemške armade.

Prizor, ki je sledil, se ne da popisati. Osemnajst mož je stalo v eni vrsti. Poleg domačega župnika iz Anthee in Onihaye in opata Gaspari, je bil še kaplan Poskin, njegov svak Smit, zdravnik Jacques in njegov sin star 16 let, zraven njegova dva mlada sina vaškega pisarja in dva moška, ki sta pobegnili v Surice iz Dinanta. V vrsto so vojaki potisnili tudi 14 letnoga sina Smita, toda nekaj časa so se obotavljali in niso hoteli streljati, nakar so fanti z nekaj sunki spravili iz vrste. V tem trenutku sem zagledala mladega nemškega vojaka, ki je bil tako prestrašen, da so mu debele solze padale po licih. Ni si obrisal svojih oči iz strahu, da ga ne bi opazil častnik, ampak glavo je obrnil stran, da ne bi videl strašnega prizora.

Tako je minilo nekaj minut, nakar so zagnale ženske strašen krik in kričale: "Ustrelite me z možem, ustrelite nas vse skupaj!" Otroci so kot blazni dirjali semintja, toda puškina klopita so jih odstranila, in moške so razvrstili ob ozki stezi, ki se na koncu vasi odloči od glavne ceste. Moške, peljani v smrt, so mahali z rokami ali s klobukom v zadnji pozdrav svojim ženam in otrokom. Mladi 16 letni Henri, zdravnikov sin, je slonel na rami duhovna, kot bi iskal pomoči. Vse se je tresel in solze so mu drle po licih. Zdihoval je: "Jaz sem premlad, kar ne morem pogumno zreti smrti voči." Nemogoče mi je bilo še nadalje gledati ta prizor. Obrnila sem glavo in pokrila oči z rokami. Vojaki so ustrelili in mo-

ške so popadali na kup eden za drugim. Nekdo je zakričal: "Glej, vsi ležijo!" Toda niso bili vsi mrtvi. Nemci so morali še kakih pet minut točiti kopiti svojih pušk, da so jim razbili glave. Med temi je bil tudi župnik iz Surice, ki je imel tako strahovito razbito glavo, da se mi je gnjusilo, ko so mi pripovedovali o njej.

Ko so Nemci postrelili svoje žrtve, so padli na njih trupla in jim vzeli vse, kar so imeli. Pokradli so ure, prstane, denarnice in celo molitvene knjige. Gospa Smit mi je povedala, da je imel njen mož s seboj 3000 frankov, ki so bili ukradeni. Tudi zdravnik Jacques je imel precej denarja, dasi žena ni mogla sprčiti koliko ga je bilo.

V Namur provinciji.

Nemške grozovitosti v provinciji Namur so tako silne, da jih je sploh težko popisati. Tudi manjka mnogo podrobnih poročil očitcev. Za gotovo se ve, da je bilo 800 oseb umorjenih, in 1160 hiš požganih. Splošno pa sodimo, da so te številke mnogo premajhne. Okraj šteje 364.000 prebivalcev, in nad 20 vasi je bilo požganih in oropanih ter nad 2000 nedolžnih ljudi ubitih.

V vasi Buecken se je pričel pokolj dolgo potem, ko so Nemci že stanovali v vasi. Stanovali so tam deset dni, in prestrašeni prebivalci so poskusili vse, da ohranijo Nemce pri dobri volji. Toda 29. avgusta so Nemci aretirali vse moške in jih odpeljali na travnik, zvezanimi rokami na hrbtu. Potem pa so ustrelili 17 mož, med njimi starega moža let in

njegove tri sinove. Bili so ustreljeni v prčo njih žen in otrok. Predno je padel strel, je neki častnik bral nekako obsidbo, v kateri se je čitalo, da je neki vaščan imel pri sebi neko knjigo, last nemškega vojaka. To knjigo je vojak pustil v hiši, kjer je stanoval deset dni. Drugi mož je bil obtožen, da je nosil s seboj kos nemškega nabojca. Ženske so upale, da se bojejo Nemci usmilili njih mož in so obupno kričale: "Živela Nemčija in živel kajzer!" Ko je bila moritev končana, so Nemci zaprli ženske in otroke v malo sobo, tako ozko, da niti leči niso mogli. Siromaki so bili zaprti tu dva dni in dve noči brez vsake hrane. Medtem pa je bila vasi popolnoma uničena, in vse to radi tega, ker je en Nemec pozabil svojo knjigo v vasi.

Gelrode.

V Gelrode so Nemci zgrabili sedem mladih moških v cerkvi, kjer so iskali ljudje zavetja, ko se je bližal sovražnik. Moške so peljali iz cerkve in jih ustrelili, še poprej pa so jih s sabljami tolkli.

Ermeton.

V Ermetonu je bil ustreljen župnik Schloegel, profesor na univerzi v Louvainu Ponthieres in vaški učitelj.

V St. Giles.

Petindvajset ljudi v St. Giles je bilo umorjenih. Razven štirih mož (Hertogh, Van Malderen, de Boek in Mannaert) so bili vsi ubiti z udarci pušk ali s sekuro. Večina teh žrtev je bila tako razmesarjena, da jih niso mogli drugače spoznati kot po raznih predmetih, katere so nosili pri sebi. Dvanajst

mož iz St. Giles se je skrilo na farmi Verhulsta, toda Nemci so jih dobili, zvezali in s sekirami pobili. Njih trupla so potekali pozneje v jarek. Šest mož v Lebbeke so Nemci privezali enega na drugega in jih peljali v St. Giles. Nemci so jim iztaknili oči, nakar so jih z bajoneti umorili. Trije drugi (Van Weyenberg, Louis Van Damme, Francois Moens) so bili ubiti s sabljami v prčo njih žensk in otrok. Neki otrok, ki je videl, kako so mu očeta pobili, je znozel.

Vasi Lebbeke in St. Giles skupaj z mestom Tremonde štejejo 26.000 prebivalcev. Ta mesta in te vasi so pretrpele neznansko trpljenje.

Duhovni v Surice.

V Surice so segnili skupaj 50 do 60 ljudi, dočim je vasi gorela. Osemnajst mož so odločili od žensk in jim povedali, da bojejo ustreljeni. Med njimi je bilo 5 duhovnov. Očetje so stali poleg sinov. Njim nasproti pa so stale ženske, hčere, sestre in matere, topeč se v žalosti in strahu, klečeč in vzdihujoč. Masakre se je izvršil pred njih očmi. Vsi moške so naenkrat padli. Eden ali dva sta se nekoliko premaknila, nakar so ju vojaki z bajoneti zabadali. Potem pa so nemški vojaki mrtvim posegli v žepa in jim pobrali vse.

Dvojna tragedija v Tremonde.

Dne 2. septembra je prišla neka nemška patrula tja do Lebbeke. Z izgovorom, da morajo masčevati smrt šest nemških vojakov, kateri so bili ubiti, so zažgali tri farme v Lebbeke.

Okoli 4. ure zjutraj dne 4. sept. so se zbudili prebivalci Lebbeke radi hudega streljanja. Nemška armada je napadla vasi, katero je branilo le nekaj belgijskih straž, ki so se pa kmalu umaknile k Scheldti.

Okoli sedme ure so prišli Nemci v vasi, razbili okna, razbijali vrata in preganjali ženske in otroke. Može so Nemci potegnili iz hiš, da so jih rabili kot ščite napram belgijskim vojakom.

Kmalu potem je bila vasi bombardirana. Nemci so s posebnim veseljem merili na cerkve, ki je bila v razvalinah. Kakih deset hiš je bilo močno poškodovanih. Potem se je pa začel rop in umor. Dvajset kmečkih poslopij je bilo zažganih, in vse hiše oropane. Vaški župan je usmiljeno prosil odpustjenja, nakar je general Groenen ustavil nadaljni rop in požig.

Ob 9. uri zjutraj je nemška armada začela bombardirati Tremonde, in kmalu potem je prišla nemška armada v mesto po ulici 1. Eglise, Malines in Bruelles. Nemške čete so napredovale do mestne bolnišnice, kjer so zaprli kot talnike, dočim so se Nemci razkropili po mestu, planili v pekarno, grocerije in mesnice ter gostilne, kjer so kradli inonečistovali vse, kamor so dospeli. Ena nemška kompanija pod poveljstvom stotnika, je udarila v poslopje "Dender Central Bank", katero banko so popolnoma preiskali. V sobi poslovalce so razbili z dinamitom blagajno in dobili v njej 2400 frankov. Potem so se pa lotili podzemeljskih prostorov, kjer se je nahajal denar uložnikov. Toda dvojna vrata, ki so vodila do denarja, so bila toka močna, da so bili vsi nemški poizkusi zaman. Nemška roparska umetnost se je tu izjavila. In med tem ropom pa se je dal nemški general von Boehn fotografirati na stopnicah mestne hiše!

Okoli 3. ure so nemški pijonirji zažgali stavbinski prostor v Tremonde in štiri hiše v bližini. Potem so pa vsi prebivalci v mestu dobili povelje pobrati se iz mesta, kajti mesto so Nemci nameravali uničiti. Okoli 5. ure popoldne je dal nemški general odpreti mestno ječo, kjer je bilo 135 zlo-

čincev. Lumpje so se razkropili po vsej okolici.

Požiganje mesta.

Prihodnji dan, 5. septembra se je pričelo popolno uničevanje mesta. V mestu je poveljeval major Sommerfeld. Niti bolnišnici niso prizanesli. Politi so jo s petroljem in zanetili ogenj. Bolnike so prinesli ven na cesto, le nekga božjastnega so pozabili, ki je zgorel. Isti dan je bila zažgana kapela, ki je bila zgrajena v 16. stoletju. Drugi dan, v nedeljo, 6. sept. je poveljnik major Sommerfeld ukazal, da se mora z uničevanjem nadaljevati. S posebnim veseljem so požigali boljše hiše, kjer so vojaki pričakovali dober plen.

Sele 7. sept. se je nehalo s požiganjem, ker so morali nemški pijonirji oditi, da uničijo razne ceste. Drugi dan so Nemci streljali na vasi Appels, dasi ni bilo tam nobenega belgijskega vojaka. En otrok je bil ubit v vasi.

Po padcu Antwerpena so Nemci zasedli z večjo silo Tremonde. Pognali so iz mesta nekaj prebivalcev, ki so še tam ostali, in oropali so vse, kar je še ostalo. Iz tovarov so odnesli vse blago in odpeljali v Nemčijo. Sodnija, arzenal in skoraj vse hiše, ki so še stale,

so bile požgane. Iz teh dokazov je jasno, da je bilo mesto Tremonde sistematično uničeno, dasi nekateri nemški listi to zanikajo. Tremonde je bil uničen s požigalnimi metodami in z namenom, da se nemški vojaki obogatijo pri ropanju. Nemška uradna priznanja o masakrih. Trojne dokaze imamo o nemških grozovitostih v Belgiji. Prvič so dokaz Belgijci sami, ki so bili priča požigov, umorov in ropov, in ki so radi tega trpeli, nadalje imamo pričevanje francoskih vojakov in civilistov, ki so bili tudi priča tem grozovitostim. Drugi dokaz so pisma nemških vojakov in njih dnevniki, katere so pisali na bojnem polju. Tretji dokaz pa je uradno priznanje in uradni razgласi nemške vlade same. Dalje prihajajo.

POZOR ROJAKI V RUSIJI!

Iščem svojega brata Alberta Uršič, doma v Slapu pri Ipavi, ki se nahaja že dve leti ujet. Slišal sem, da je nekje v Tashkentu, toda gotovo ne vem. Kdor ve za njegov naslov, je prošel, da ga naznani Josip Uršič, 5810 Prosser ave. Cleveland, Ohio. U. S. A. (83)

"SNAPPED" AT LUNCH

Here is an official photograph taken in the Somme district at the front. The French warriors have liquor at every meal. They are a good-looking bunch of men, and oh! how they CAN fight! No, they do not belong to the Anti-Saloon League.

Kleinova razprodaja ^Z_A 10 dnij.

Se začne v četrtek, 19. julija. Cene vas prisilijo, da kupite.

Namen te razprodaje je jasno označen in vsakdo razume to razprodajo. Mi priredimo to razprodajo dvakrat na leto, in sicer kadar se bliža zimska ali letna sezona svojemu koncu. Mi nečemo spravljati blago od ene sezone do druge. Posebno ta sezona je pomembna, kajti čas in prilike so drugačne kot nekdanj. Na razprodaji je naša popolna zaloga moških in fantovskih oblek, klobukov in oprave. Znižali smo cene brez ozira, koliko nas blago velja.

OBLEKE	500 parov hlač:	Razprodaja srajc:	Klobuki in kape:	Razprodaja kravate:	Spodnje perilo:
\$10.00 obleke po \$8.97	\$1.75 hlače po ..\$1.47	75c srajce sedaj ..59c	\$3.00 klobuki po \$2.45	\$1.00 kravate, po 79c	\$2.00 oprava po ..\$1.79
Vse \$15 obleke \$13.97	\$2.00 hlače po ..\$1.65	\$1.00 srajce sedaj 79c	\$2.50 klobuki po \$2.15	75c kravate, sedaj 59c	\$1.75 oprava po ..\$1.59
Razven modrega serge	\$2.50 hlače po ..\$1.95	\$1.25 srajce sedaj 98c	\$2.00 klobuki po \$1.79	50c kravate, sedaj 39c	\$1.50 oprava po ..\$1.29
\$3.00 slamniki po \$7.97	\$3.00 hlače po ..\$2.45	\$1.50 srajce po ..\$1.15	\$1.50 kape sedaj \$1.29	35c kravate, sedaj 29c	\$1.25 oprava po ..97c
\$2.00 slamniki po \$1.49	\$3.50 hlače po ..\$2.95	\$2.00 srajce po ..\$1.45	\$1.00 kape sedaj po 87c	75c nogavice sedaj 59c	\$1.00 oprava po ..87c
25c garters po17c	\$4.00 hlače po ..\$3.45	\$2.50 srajce po ..\$1.95	50c kape sedaj po 39c	50c nogavice sedaj 42c	65c spodnja oprava 55c
	\$5.00 hlače po ..\$4.25	\$3.00 srajce po ..\$2.25		35c nogavice sedaj 29c	50c spodnja oprava 33c
	\$5.50 hlače po ..\$4.95			25c nogavice sedaj 19c	
				20c nogavice sedaj 15c	
				Overalls nišo znižane.	Beli robci 7c, 11c, 13c.

Trgovina je zaprta v sredo, 18. julija da se označi blago s cenami.

KLEIN'S TRGOVINA ZA MOŠKE,

6031 St. Clair-av. vogal 61. ceste. Odprto zvečer.

Razprodaja se začne 19. julija in traja samo deset dnij.